

Masuri propuse pentru adresarea potentialelor efecte semnificative asupra mediului prin implementarea PDR Nord-Est 2021-2027

În procedura de evaluare strategică de mediu, conform Hotărârii de Guvern nr. 1076/2004, este prevăzută identificarea măsurilor de prevenire, reducere și compensare a efectelor semnificative asupra mediului rezultate în urma implementării planului. Având în vedere caracterul strategic pe care îl are PDR NE 2021-2027 precum și diversitatea portofoliului de proiecte analizat vor fi adresate prin aceste măsuri toate efectele potențial negative identificate în cadrul analizei efectuate în această etapă de dezvoltare a planului. Evaluarea de mediu a alternativelor analizate a condus la identificarea unor efecte potențial negative care au la bază caracterul documentului analizat și gradul de detaliere. În perioada derulării PDR NE 2021 – 2027 există posibilitatea adăugării unor elemente/proiecte subsecvente care pot genera noi efecte potențial negative. Pentru a preveni și reduce efectele potențial negative asupra mediului este necesară realizarea evaluării de mediu pe tot ciclul de viață al PDR NE începând din etapa de elaborare (actualul document) și continuând în etapa de implementare (evaluarea de mediu, conform legislației în vigoare) pentru toate proiecte subsecvente planului (Legea 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului). În actele de reglementare din punct de vedere al protecției mediului vor fi incluse pentru fiecare proiect propus în cadrul PDR NE 2021 – 2027 măsurile de reducere a impactului asupra factorilor de mediu, solicitate de către autoritățile responsabile de emiterea avizelor. În plus, proiectele care propun realizarea de investiții care pot genera un potențial impact asupra ariilor naturale protejate trebuie supuse evaluării din punct de vedere al impactului asupra diversității biologice și stării de conservare a speciilor și habitatelor de interes comunitar/național posibil a fi afectate. De asemenea, în cadrul evaluării de mediu la nivel de proiecte subsecvente trebuie luate în analiză eventuale efecte nevative cumulative

Cele 2 variante ale PDR NE 2021-2027 care au fost analizate anterior nu prezintă diferențe esențiale de conținut, care să determine impacturi diferite asupra factorilor de mediu. Setul de măsuri propuse în scopul limitării efectelor potențiale asupra factorilor de mediu, generat prin implementarea celor 3 variante de program elaborate, este identic deoarece modificările operate nu schimbă specificul portofoliului de proiecte potențiale. Alternativele elaborate pentru fiecare proiect subsecvent PDR NE, vor fi analizate în cadrul procedurilor specifice de avizare din punct de vedere al protecției mediului, stabilindu-se punctual măsurile necesare pentru protejarea factorilor de mediu.

Titularii proiectelor care intră sub aria de acțiune a cadrului strategic al PDR NE 2021-2027 vor trebui să respecte următoarele măsuri în faza de proiectare, implementare și exploatare a proiectelor.

Măsuri propuse pentru prevenirea, reducerea sau compensarea impactului

Tabel nr. 1

Cod măsură	Măsuri propuse pentru prevenirea, reducerea sau compensarea impactului	prevenire	reducere	compensare
MĂSURI PRIVIND PROTECȚIA FACTORULUI DE MEDIU APĂ				
M1	Proiectele vor cuprinde măsuri de reducere/evitare a lucrărilor care afectează calitatea factorului de mediu apă prin alterarea stării ecologice a corpurilor de apă subterane sau supratene prin prelevarea unei cantități de apă disproporționate față de capacitatea debitul apelor curgătoare, volumul lacurilor și debitul potențial al acviferelor.	X	X	
M2	Pentru toate proiectele care propun alimentarea cu apă a unor structuri individuale sau a unor comunități se vor urmări soluții tehnice care să determine creșterea eficienței utilizării apei.	X		
M3	Proiectele vor cuprinde măsuri de reducere/evitare a lucrărilor care afectează conectivitatea longitudinală și laterală a cursurilor de apă, excepție făcând situațiile în care acestea sunt necesare pentru protecția așezărilor umane, reducerea frecvenței inundațiilor, îmbunătățirea calității solurilor. În situația proiectelor care trebuie realizate pentru asigurarea protecției la inundații se vor propune măsuri de compensare a efectelor lucrărilor care afectează conectivitatea.	X	X	X
M4	Pentru toate proiectele care au legătură cu corpurile de apă sau care pot produce impurificări ale corpurilor de apă prin funcționare sau accidentale vor fi prevăzute măsuri de reducere incidenței/evitare a accidentelor.	X	X	
M5	Proiectele vor cuprinde măsuri de reducere/evitare a lucrărilor care produc ape uzate se va stabili ca țintă eliminarea evacuărilor de ape uzate neepurate sau insuficient epurate în corpurile de apă naturale	X	X	
M6	Se interzice spălarea utilajelor și a mijloacelor de transport la nivelul organizării de șantier		X	
M7	Toți titularii proiectelor vor trebuie să întocmească un Plan de prevenire și intervenție în caz de poluări accidentale, cu prevederi clare referitoare la utilajelor și autovehicolelor.	X	X	
M8	Refacerea malurilor apelor, acolo unde au fost deteriorate		X	
M9	Menținerea în stare bună de funcționare a bazinelor de decantare și a separatoarelor de hidrocarburi ale investițiilor în infrastructură în perioada de funcționare.	X	X	
M10	Evitarea depozitării direct pe sol a materialelor care pot determina infiltrații în sol și apa subterană (impermeabilizarea suprafețelor de depozitare sau depozitarea acestora în containere)	X		
M11	Respectarea strictă a sistemului de gestionare a deșeurilor.	X		
M12	Prevenirea eroziunilor și a transportului sedimentelor din zonele de construcții, în cursurile de apă.	X	X	

M13	Depozitarea controlată, în zone separate pe amplasament a materialelor de construcție și deșeurilor rezultate în etapa de execuție și de dezafectare.	X		
M14	Excluderea zonelor expuse inundațiilor pentru amplasamentele vizate de proiect; dacă acest fapt nu poate fi evitat, în proiect se vor include măsuri necesare de protecție împotriva inundațiilor.	X	X	
MĂSURI PRIVIND PROTECȚIA FACTORULUI DE MEDIU AER				
M15	Pentru proiectele care vor genera emisii atmosferice în perioada de construcție și funcționare vor fi prevăzute măsuri de reducere a impactului potential negative.	X		
M16	Proiectele care pot genera poluări potențial semnificative ale aerului nu vor fi amplasate în zone sensibile din punct de vedere a calității aerului	X		
M17	Stropirea drumurilor tehnologice în perioadele lipsite de precipitații pentru reducerea emisiilor de particule	X	X	
M18	Oprirea motoarelor mijloacelor de transport și utilajelor în pauzele de lucru	X	X	
M19	Folosirea mijloacelor de transport, utilajelor cu o stare tehnică bună și a combustibililor de calitate, pentru reducerea emisiilor de zgomot și gaze arse	X	X	
M20	Deplasarea mijloacelor de transport pe drumurile de pământ sau balastate cu viteze limitate	X		
M21	Întreținerea în stare tehnică bună a investițiilor de infrastructură de transport rutier în perioada de funcționare.	X		
M22	Transportul materialelor de construcții se va efectua în vehicule acoperite (prevăzute cu prealtă).	X		
M23	Lucrările care produc mult praf vor fi reduse în perioadele cu vânt puternic sau se va urmări o umectare mai intensă a suprafețelor de lucru.	X	X	
MĂSURI PENTRU REDUCEREA IMPACTULUI ZGOMOTULUI				
M24	Evitarea zonelor sensibile, atunci când se propun amplasamentele proiectelor care determină poluare fonică semnificativă, în timpul construcției sau în etapa de funcționare	X	X	
M25	În etapa de construcție toate proiectele care pot genera impact fonic potențial vor adopta măsuri de reducere a zgomotului, de exemplu amplasarea panourilor fonoabsorbante în dreptul receptorilor sensibili afectați de proiectele propuse		X	
M26	Folosirea mijloacelor de transport și utilajelor cu grad sporit de silențiozitate și corespunzătoare d.p.d.v. tehnic	X		
M27	Desfășurarea lucrărilor etapizat în timp și spațiu, conform graficului de lucrări, astfel încât nivelul de zgomot să fie situat sub limitele maxime admisibile			
M28	Respectarea programului zilnic de lucru astfel încât să nu se creeze disconfort locuitorilor din vecinătatea amplasamentului proiectului	X	X	
M29	Stabilirea și impunerea unor viteze limită pentru circulația mijloacelor de transport în localități și pe drumurile tehnologice.			
MĂSURI PENTRU REDUCEREA SCHIMBĂRILOR CLIMATICE				
M30	Includerea în etapele de planificare și proiectare a investițiilor a cerinței privind corelarea acestora cu direcțiile prevăzute în Strategia națională privind schimbările climatice și creșterea economică bazată pe emisii reduse de carbon – CRESC și a Planul național de acțiune 2016-2020 privind schimbările climatice – PNASC	X	X	

M31	Proiectele vor include propuneri privind extinderea aplicării tehnologiilor și practicilor de utilizare a surselor de energie regenerabilă pentru asigurarea utilităților necesare	X	X	
M32	Proiectele vor include propuneri privind folosirea preponderant a cablurilor subterane pentru a evita afectarea rețelor la vânturi puternice.	X	X	
M33	Proiectele vor include propuneri construirea, în rețeaua de drumuri și cale ferată, a unui număr de facilități pentru a asigura tranzitul animalelor sălbatice (poduri verzi, pasaje).		X	
M34	Proiectele de infrastructură vor include propuneri împădurirea zonelor afectate de inundații și alunecări de teren limitrofe căilor de comunicație.	X	X	
M35	Emisiile de la mijloacele de transport trebuie să corespundă normelor tehnice verificate în timpul inspecției RAR.	X	X	
MĂSURI PRIVIND PROTECȚIA FACTORULUI DE MEDIU SOL				
M36	Proiectele vor cuprinde măsuri de reducere/evitare a lucrărilor care au impact negativ asupra calității solurilor.	X	X	
M37	Pentru proiectele care vor genera deșeuri în perioada de construcție și funcționare vor fi prevăzute măsuri de colectare și eliminare a acestora în concordanță cu principiile economiei circulare.	X		
M38	Deșeurile generate în timpul activităților de construcție vor fi gestionate în conformitate cu prevederile legale în domeniu (colectare selectivă, reutilizare și depozitare finală)	X		
M39	Pentru proiectele care propun realizarea de construcții/modernizări se recomandă respectarea cu strictețe a drumurilor de acces aprobate	X		
M40	Depozitarea temporară a materialelor de construcție, depozitarea materialului litologic și staționarea utilajelor și a mijloacelor de transport numai pe culoarul, platformele de lucru, organizarea de șantier, etc – suprafețe aprobate în cadrul proiectului.	X	X	
M41	Posibilele defecțiuni ale mijloacelor de transport și/sau utilajelor se vor efectua numai la unități specializate; depozitele de sol fertil și de pământ rezultate din săpăturile executate pentru fundațiile construcțiilor se vor amplasa în imediata apropiere a zonelor de lucru de la care provin, fără afectarea terenurilor adiacente;	X		
M42	Pentru transportul elementelor de construcții și a noilor echipamente, se vor utiliza, pe cât posibil, drumurile de acces existente;	X	X	
M43	Pentru proiectele care vor utiliza mijloacelor de transport, alimentarea cu combustibili a acestora se va realiza numai la operatori economici de profil	X		
M44	Pentru proiectele care vor folosi utilaje cu motoare termice - alimentarea cu combustibili a utilajelor se va realiza numai pe suprafețe impermeabilizate	X		
M45	Proiectele se va urmări prevenirea poluărilor accidentale prin utilizarea mijloacelor de transport și a utilajelor cu stare tehnică corespunzătoare, respectarea normelor tehnice în domeniu de către tot personalul implicat în implementarea proiectului și manipularea carburanților și lubrifianților fără scăpări accidentale în mediu.	X		
M46	Pentru proiectele care propun realizarea de construcții/modernizări se va realiza obligatoriu refacerea (nivelarea și recopertarea) suprafețelor de teren ocupate temporar.		X	
M47	Intervenția imediată în cazul unei poluări accidentale cu carburanți și/sau lubrifianți, prin înlăturarea sursei de poluare, utilizarea materialelor absorbante și/sau substanțelor neutralizatoare și anunțarea instituțiilor cu		X	

	responsabilități în domeniul protecției factorilor de mediu			
MĂSURI PRIVIND PROTECȚIA DIVERSITĂȚII BIOLOGICE: FLORA, FAUNA ȘI REZERVAȚIILE NATURALE (*conform Studiului EA pentru PDR NE 2021-2027)				
M48	Evaluarea strategică de mediu, evaluarea impactului asupra mediului și evaluarea adecvată a proiectelor trebuie demarate încă din primele faze de proiectare, în etapa analizei multicriteriale și continuate pe tot parcursul dezvoltării și implementării proiectelor, în special în cazul acelor propuneri de proiect ce pot genera efecte asupra siturilor Natura 2000.	X		
M49	Pentru toate proiectele noi ce presupun construcții în interiorul sau imediata vecinătate a siturilor Natura 2000, prin Studiul de Evaluare Adecvată se stabilesc măsuri de reducere a impactului. Aceste măsuri trebuie să fie: 1. să fie parte integrantă din PP propus; 2. să se adreseze direct impactului; 3. să fie prezentate în detaliu cu o explicație bazată pe dovezi științifice privind modul în care acestea vor elimina sau vor reduce efectele negative identificate; 4. să fie funcționale la momentul producerii impactului negativ; 5. să aibă la bază cele mai recente date științifice din teren.	X	X	
M50	În proiectare proiectelor propuse prin PDR NE 2021-2027 care au impact asupra ariilor protejate este necesară evidențierea clară a cuantumului financiar necesar prin care măsurile de reducere pot fi asigurate pe termen scurt, mediu și lung. Titularul proiectului/planului este responsabil de monitorizarea implementării măsurilor de reducere până în momentul când acestea devin funcționale și de transmiterea unui raport privind implementarea și funcționarea acestor măsuri autorității competente pentru protecția mediului.		X	
M51	Evaluarea de mediu și evaluarea adecvată trebuie să cuprindă și un plan al măsurilor de reducere a impactului în ceea ce privește calendarul de implementare și persoana juridică sau fizică responsabilă de monitorizarea și implementarea măsurilor de reducere a impactului. În cazul în care în cadrul activității de monitorizare a implementării măsurilor de reducere a impactului apar elemente noi care nu au fost luate în calcul inițial, vor fi întreprinse acțiuni care să remedieze aceste aspecte.	X		
M52	Reducerea la minim a activităților conexe/suplimentare care vor fi generate ca urmare a implementării proiectelor propuse în interiorul și imediata vecinătate a siturilor Natura 2000 și, mai ales, evitarea propunerii acestora în interiorul zonelor sensibile (habitate Natura 2000, zone critice pentru speciile de interes comunitar).	X	X	
M53	Pentru reducerea la minim a suprafețelor afectate, în timpul lucrărilor de construcții, recomandăm ca organizările de șantier, gropile de împrumut, depozitele de materiale etc., să fie amplasate în afara siturilor Natura 2000 (să nu fie amplasate pe suprafețe ocupate cu habitate Natura 2000 sau zone critice pentru speciile de interes comunitar).		X	
M54	Pentru toate proiectele propuse se recomandă asigurarea unui management adecvat al deșeurilor, în timpul perioadei de construcție, cu eliminarea periodică a acestora, preferabil fără a utiliza depozite intermediare.	X		
M55	Pentru toate proiectele ce presupun lucrări de refacere a amplasamentelor (îmierbări, plantări, reîmpăduriri, reabilitări etc.) vor trebui să prevină utilizarea speciilor alohtone, precum și instalarea unor specii invazive în zonele afectate temporar de lucrările de construcții și supuse ulterior unor		X	X

	acțiuni de refacere.			
M56	În cadrul viitoarelor proiecte se recomandă includerea unor soluții tehnice pentru evitarea unor eventuale contaminări prin infiltrații, scurgeri necontrolate sau transportul sedimentelor de către curenții de apă, în corpurilor de apă (subterane și de suprafață) din interiorul sau imediata vecinătate a siturilor Natura 2000, precum și în amonte de cusurile de apă de suprafață (ape pluviale netratate încărcate cu suspensii, produse petroliere, săruri etc., poluări accidentale urmate de scurgeri de substanțe periculoase pentru mediu etc.).	X		
M57	Includerea unor măsuri pentru evitarea instalării speciilor invazive, precum și controlul acestora în lungul infrastructurilor/obiectivelor de investiții nou create, în responsabilitățile beneficiarilor proiectelor propuse.	X	X	
M58	Pentru proiectele propuse în interiorul sau vecinătatea siturilor Natura 2000, ce au potențial de a limita tranzitul sau migrația speciilor (în principal infrastructurile de transport, dar nu numai) vor fi identificate soluții tehnice fezabile, bazate pe studii și investigații riguroase în teren, și propuse soluții de tip constructiv (viaducte, tuneluri, subtraversări, supratraversări - ecoducte, pasaje etc.) care să asigure cel mai ridicat grad de permeabilitate și evitarea întreruperii conectivității între habitatele speciilor de interes comunitar (urmând principiul general: infrastructura de transport nu trebuie să întrerupă conectivitatea infrastructurii ecologice).			X
M59	Se recomandă evitarea oricăror modificări asupra regimului de curgere al apei, asupra albiei, malurilor sau substratului, care ar putea afecta semnificativ speciile de interes comunitar strict dependente de apă (în principal speciile de pești, amfibieni, bivalve etc.), prin realizarea de construcții sau alte intervenții la nivelul corpurilor de apă de suprafață (de exemplu, în cazul lucrărilor de protecție împotriva inundațiilor, pentru lucrările de regularizare se recomandă reducerea la minim, la strictul necesar, al tăierilor de coturi care pot schimba regimul de curgere al râului prin mărirea pantelor, și implicit a vitezelor de curgere etc..	X	X	
M60	Pentru toate proiectele propuse în interiorul sau imediata vecinătate a siturilor Natura 2000, este necesară aplicarea unor soluții tehnice pentru limitarea creșterii nivelului de zgomot, în special la nivelul zonelor critice pentru speciile de interes comunitar, atât la nivelul infrastructurii existente, cât și pentru toate proiectele propuse (de ex., ca o abordare precaută, valoarea de maxim 40 dB incluzând zgomotul de fond și cel generat de proiect, trebuie luată în calcul la nivelul zonelor critice pentru speciile protejate din interiorul siturilor Natura 2000), astfel încât să nu existe pierderi din teritoriile/habitatele favorabile acestor specii.	X	X	
M61	Pentru toate proiectele propuse în interiorul sau vecinătatea siturilor Natura 2000, este necesară implementarea unor programe multianuale de monitorizare pentru evaluarea impactului rezidual, precum și a succesului măsurilor de evitare/reducere/compensare implementate.	X	X	X
MĂSURI PRIVIND PROTECȚIA POPULAȚIEI				
M62	Pentru toate proiectele se va urmări respectarea distanțelor prevăzute în legislației în vigoare față de obiectivele sensibile (captări de apă).	X		
M63	Vor fi respectate dinstățele impuse de legislația în vigoare la amplasarea obiectivelor potențial generatoare de disconform în relație cu zonele locuite.	X		
M64	Toate proiectele vor fi analizate din punct de vedere al impactului asupra calității factorilor de mediu cu efect asupra stării de sănătate a populației și	X		

	conformate normelor legislative privind limitele maxim admise pentru emisiile generate.			
M65	În perioada de execuție a lucrărilor de infrastructură rutieră, a consolidării și eficientizării energetice a clădirilor din zonele urbane, vor fi impuse măsuri de reducere la minim a disconfortului creat prin emisii de pulberi, zgomot și deșeuri de construcție.		X	
M66	Pentru obiectivele de investiții aflate în apropierea zonelor locuite vor fi impuse măsuri concrete pentru reducerea disconfortului generat de zgomot.		X	
M67	Monitorizarea calității aerului, apei, zgomotului în zonele de amplasare a proiectelor propuse, atât în perioada de construcție cât și în perioada de operare, care să permită adoptarea unor măsuri adecvate pentru reducerea impactului asupra sănătății populației umane.	X	X	
MĂSURI PRIVIND GESTIUNEA DEȘEURILOR				
M68	Toate proiectele vor fi analizate în procedura de reglementare, conform cerințele prevăzute de Legea 292/2018	X	X	
M69	Se va practica un management corespunzător al deșeurilor și se va interzice depozitarea necontrolată a acestora			
M70	deșeurile generate vor fi stocate selective pe amplasament în spații amenajate corespunzător și vor fi preluate de către operatori autorizați în colectarea/valorificarea/eliminarea acestora			
M71	Pentru fiecare proiect se va prevedea obligația gestiunii deșeurilor în corelare cu planurile teritoriale de gestiune a deșeurilor.	X		
M72	Toate proiectele care prevăd facilități de gestiune a deșeurilor vor fi analizate astfel încât să respecte toate condițiile prevăzute în legislația în vigoare și să fie utilizate cele mai bune tehnologii disponibile în vederea eficientizării eliminării deșeurilor.	X	X	
MĂSURI PRIVIND CONSERVAREA/UTILIZAREA EFICIENTĂ A RESURSELOR NATURALE				
M73	Vor fi prevăzute măsuri pentru prevenirea deteriorării mediului și a supraexploatării resurselor naturale (inclusiv a resurselor de apă, terenuri și sol), eficiență energetică, economie circulară, reducerea consumului de materii prime și utilități.	X		
MĂSURI PRIVIND CONSERVAREA PIESAJULUI NATURAL				
M74	Proiectele vor fi amplasate astfel încât să se evite afectarea zonelor cu valoare peisagistică așa cum sunt descrise în legislația specifică reglementărilor urbanistice.	X		
M75	Pentru proiectele, unde este necesar, vor fi prevăzute lucrări de reconstrucție ecologică ale suprafețelor afectate de proiecte.			X
M76	Alegerea amplasamentelor pentru proiecte astfel încât impactul asupra zonelor cu vizibilitate deosebită dinspre zonele recreaționale, turistice, rezidențiale să fie minim.	X		
MĂSURI PRIVIND PATRIMONIAL CULTURAL				
M77	Amplasamentele pentru noile obiective prevăzute prin derularea proiectelor vor fi stabilite în afara siturilor arheologice și fără afectarea zonelor în care se află monumente desemnate conform Listei Monumentelor Istorice (LMI) anexă la Ordinul ministrului culturii nr. 2828/2015.	X		
M78	Respectarea zonelor de protecție stabilite prin lege pentru obiectivele de patrimoniu.	X		

M79	Realizarea descărcărilor de sarcină arheologică pentru situațiile în care în timpul execuției investițiilor cuprinse în PDR NE vor fi întâlnite obiecte/construcții cu potențială valoare istorică.	X	X	
M80	Acțiunile sprijinite prin PDR NE care prevăd restaurarea, consolidarea, protecția și conservarea monumentelor istorice se vor derula după elaborarea expertizelor tehnice, cu respectarea exigențelor specifice domeniului monumentelor istorice și a cerințelor privind calitatea lucrărilor în construcții.	X		
M81	Includerea în proiecte a unor măsuri pentru protejarea obiectivelor cu valoare culturală, arhitectonică	X		